

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
raz Wojskowej Służby Polek
ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

od 10.01.2015 osobne
ksero; poprzedni nr
M-291/900 f.

Wojciech Boguski

Toruń Chętnia
„Grunwald” SOW. Gr. P.
+ Kęsik Antoni

M-291/900 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Lesiak Antoni

T:K-251/900 Pom.

Towarzystwo "Grunwald" - Tow. Gr. P.

I./1. Relacja *k. 3 s. 1-3*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację *k. 1 s. 1*

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... - *opr. Andrzeja Boguckiego k. 25 s. 1-25*

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 3*

VI. Fotografie *dział i monografii*

1/1. Relacja - Lesiak Antoni

1. Biogram - relacja autorstwa Andrzeja Boguckiego, napis z popr. redakcyjnymi k. 3 s. 1-3

^{2 str.}
~~KESIK ANTONI /1906 - 1942/, członek „Grunwald” Chełmża,
Toruń i TOW „Gryf Pomorski” Chełmża.~~

Ur. 3. VII 1906 r. w Chełmży, syn Mikołaja z zawodu rzeźnika,
pochodzącego z Pomorza i Emili Rose, Niemki pochodzącej z Saksonii.

Rodzina Kęsików przebywała na emigracji zarobkowej w USA m.in.

^{VII}
w w. Skadl Pensylwania, skąd powrócili na Pomorze. Mikołaj był właścicielem
sklepu stałego i obwoźnego w Wałdowie Królewskim. ^{Antoni K. był jednym z} mieli oni pięcioro
dzieci ^{ziołty} Paweł, Emilia, Franciszka ^{z bracia Paweł} i Bronisław.

~~Antoni Kęsik był zatrudniony w charakterze robotnika w cukrowni
w Chełmży. Należał do Związku Strzeleckiego. Przed wojną Współpracował
w Chełmży z Józefem Gierszewskim, kierownikiem Szkoły Powszechnej Nr 2,
Brał udział w szkoleniu strzeleckim, zorganizowanej przed wojną
organizacji „Grunwald”, które odbywało się na strzelnicy Bractwa
Kurkowego w Chełmży. W 1939 r. Zmobilizowany jako żołnierz odbył~~

kampanię wrześniową. Po powrocie z frontu do Chełmży w 1939 r. ^{Badac}
w strukturach Tajnej Organizacji Wojskowej „Grunwald”, ^{zaczęł}

^{działał} w tej podziemnej organizacji wojskowej, której niektóre ^{spotkania}
spotkania odbywały się na cmentarzu niemieckim w Chełmży. ^{Współpracował}

^{m.in.} z Alfonssem Majewskim, Janem Kanieckim, Janem Flizikowskim,
Bolesławem Kurowskim, Stanisławem Rutkowskim, Siemieckim, por. Orzechows-
kim, Nowickim, Butkiewiczem i swoim bratem Bronisławem. Antoni Kęsik

^{Brat ten udział w} był obecny na ścisłych zebraniach konspiracyjnych, na których obecny
był przebywający potajemnie w Chełmży Józef Gierszewski. Ta grupa ^{była}

^{oddziały} ~~była w kontakcie z~~ Czesławem Majewskim ps. „Major Wincenty Ochota”,
który do Chełmży z Torunia przyjeżdżał ^{potajemnie} ~~Antoni Kęsik brał~~

^{udział} z bratem Bronisławem, Alfonssem Majewskim i innymi żołnierzami
konspiracji ^{z oddziału} ~~oddziału~~ Wincentego Ochoty w kilku zamachach

antyniemieckich. Antoni Kęsik ^{Był} dowódcą sekcji ~~organizacji~~

~~konspiracyjnej~~ dywersyjno sabotażowej, która organizowała różne

antyniemieckie akcje. Przebrani w niemieckie mundury, wyposażeni w broń

/nagany/ dostarczone przez ^{pr. Majewskiego} „Wincentego Ochotę”, dokonali nie

udanego zamachu na życie jednego z Alvensleubenhów w Sławkowie i Głuchowie. W czasie tej akcji sam Antoni Kęsik prowadził pertraktacje z Alvensleubenem. Istnieją ślady w relacjach, że w 1940 r. organizacja zaczęła być scalana z TOW, „Gryf Kaszubski”, z Cicha przyjeżdżał do Chełmży łącznik tej organizacji m.in. w październiku 1940 r.

Grunwald
Kęsik

Podczas masowych aresztowań w Chełmży w nocy 26 maja 1941 r.

Antoni Kęsik wraz z innymi chełmżyńskimi konspiratorami został przez gestapo aresztowany i ^{został} więziony w Toruniu, a ^{przez okres 1 tygodnia} po tygodniu, na okres ^{maszynopis odbite} 1 roku w Bydgoszczy, gdzie był często dotkliwie bity i maltretowany.

roczne więzienie

przez hitlerowców. W maju 1942 r. został przetransportowany, z całą grupą chełmżyńskimi konspiratorami, z Bydgoszczy do obozu koncentracyjnego Auschwitz /Oświęcim/. Tam został zamęczony na śmierć 13.08.1942 r. Według zachowanego oryginalnego dokumentu Sterbeurkunde, Standesamt Auschwitz (Nr. 20628/1942) Der Arbeiter Anton Kęsik ist am 13 August 1942, um - 10 - Uhr - 40 - Minuten in Auschwitz Kasernenstrasse Verstorben.

Antoni Kęsik był żonaty z Heleną z d. Gburczykowską. Z tego małżeństwa mieli dwoje dzieci Józefa i Irenę. Warto nadmienić, że wdowie po wojnie przyznano rentę dla osieroconych dzieci, podczas weryfikacji decyzji Rady Państwa z 30 czerwca 1950 r., przez stalinowski urząd, Helenie Kęsik i jej dzieciom odebrano rentę po Antonim Kęsiku, jedyne źródło utrzymania motywując tym, że organizacja, w której walczył i potem zginął ~~Antoni~~ Kęsik nie była demokratyczna. ~~Była to decyzja Rady Państwa z 30 czerwca 1950 r.~~

bezpośrednio

W 1987 r. został przyznany pośmiertnie Antoniemu Kęsikowi Krzyż Oświęcimski. Antoni Kęsik jest umieszczony na Tablicy Pamięci Pracowników Cukrowni Chełmża, którzy padli ofiarą przemocy hitlerowskiej w latach 1939-1945.

- Brat A. Kęsika Bronisław był odznaczony odznaczeniem „Grunwald”
- ANAK, „Grunwald Toruń”, nr 292, 291; T.: Kęsik A., Kęsik B.; ~~Strajk Kaszubski~~
- Archiwum rodziny Kęsików z Chełmży;
- Relacje Alfonsa Majewskiego z dn. 1.09.1968, s. 7/maszynopis/oraz z dn. 22.08. i 9.11.1986 w zbiorach autora;
- Zaświadczenie ZBOWiD, relacja Adolfa Bąka z dn. 9.02.1988;
- A. Bogucki, Materiały historyczne dotyczące członków podziemnej organizacji wojskowej braci Antoniego i Bronisława Kęsików

- działających w Chełmży w czasie drugiej wojny światowej - dokumenty za lata 1938 - ~~1945~~ 1950, Bydgoszcz 1988, maszynopis, s. 41, zdjęcia, kserokopie dokumentów, karty pocztowe z więzienia z gestapo w ~~Bydgoszcz~~ w zbiorach autora; *π*
- † Dzieje Chełmży pod red. M. Wojciechowskiego, Chełmża 1994, s. 213, 216, 220.

Andrzej Bogucki

II. Materiały uzupełniające relację -
- Desik Antoni

1. Bogucki A., biogram „Desik Antoni”
[w:] Stow. biogr. homsp. pomorskiej 1939-1945,
Tom II 1997, cz. 3, s. 83-85, kserokop. k. 1 s. 1

Kęsik Antoni (1906–1942), członek org. „Grunwald” i TOW „Gryf Pomorski”
Obw. Toruń.

Urodzony 3 VII 1906 r. w Chełmży; syn Mikołaja z zawodu rzeźnika, pochodzącego z Pomorza i Emilii z d. Rose, Niemki pochodzącej z Saksonii. Rodzina Kęsi-

ków przebywała na emigracji zarobkowej w USA m.in. w m. Skadl w Pensylwanii, skąd powrócili na Pomorze. Ojciec był właścicielem sklepu stałego i obwoźnego w Wałdowie Królewskim. Antoni był jednym z pięciorga dzieci (siostry Emilia, Franciszka i bracia Paweł, Bronisław).

Przed wojną był robotnikiem cukrowni w Chełmży. Należał do Związku Strzeleckiego. Współpracował w Chełmży z Józefem Gierszewskim, kierownikiem Szkoły Powszechnej Nr 2 i kierownikiem zakonspirowanej przed wojną organizacji „Grunwald”. Brał udział w szkoleniu strzeleckim „Grunwaldu”, które odbywało się na strzelnicy Bractwa Kurkowego w Chełmży. Zmobilizowany w 1939 r. odbył kampanię wrześniową. Po powro-

cie z frontu do Chełmży w 1939 r. zaczął działać w strukturach tajnej organizacji wojskowej „Grunwald”. Jej spotkania odbywały się m.in. na cmentarzu niemieckim w Chełmży. Brał też udział w zebraniach konspiracyjnych, na których obecny był przebywający potajemnie w Chełmży Józef Gierszewski. Współpracował z Alfonssem Majewskim, Janem Kanieckim, Janem Flizikowskim, Bolesławem Kurkowskim, Stanisławem Rutkowskim, Siemieckim, por. Orzechowskim, Nowickim, Butkiewiczem i swoim bratem Bronisławem. Wchodził w skład oddziału Czesława Majewskiego ps. „Major Wincenty Ochota”, który przyjeżdżał do Chełmży z Torunia. Razem z bratem Bronisławem, Alfonssem Majewskim i innymi żołnierzami tego oddziału „Grunwaldu” brał udział w kilku zamachach antyniemieckich. Był dowódcą sekcji dywersyjno-sabotażowej, która organizowała różne antyniemieckie akcje. Przebrani w niemieckie mundury, wyposażeni w broń (nagany) dostarczone przez Cz. Majewskiego, dokonali nieudanego zamachu na życie jednego z Alvenslebenów w Sławkowie i Głuchowie. Gdy w październiku 1940 r. organizacja „Grunwald” zaczęła być scalana z TOW „Gryf Pomorski” A. Kęsik został członkiem-łącznikiem „Gryfa”. Podczas masowych aresztowań w Chełmży w nocy 26 V 1941 r. został wraz z innymi chełmżyńskimi konspiratorami aresztowany przez gestapo i więziony przez okres 1 tygodnia w Toruniu, a następnie odbył roczne więzienie w Bydgoszczy, gdzie był często dotkliwie bity i maltretowany. W maju 1942 r. został przetransportowany z całą grupą Chełmżan z Bydgoszczy do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu (nr obozowy 20628/1942). Tam został zamęczony na śmierć w dniu 13 VIII 1942 r.

Był żonaty z Heleną Gburczykowską, z którą miał dwoje dzieci Józefa i Irenę. Przyznaną wdowie bezpośrednio po wojnie rentę dla osieroconych dzieci cofnięto podczas weryfikacji decyzją Rady Państwa z 30 VI 1950 r., motywując tym, że organizacja, w której walczył i potem zginął Kęsik „nie była demokratyczna”.

Odnaczony pośmiertnie Krzyżem Oświęcimskim (1987). Jego nazwisko jest umieszczone na Tablicy Pamięci Pracowników Cukrowni Chełmża, którzy padli ofiarą przemocy hitlerowskiej w latach 1939–1945.

Brat A. Kęsika Bronisław był również członkiem organizacji „Grunwald” i TOW „Gryf Pomorski”.

AP AK, Dok. „Grunwaldu”, T.: Kęsik A., Kęsik B.; Zbiory rodziny Kęsików z Chełmży; Zbiory autora (rel. Majewskiego Alfonsa z dn. 1 IX 1968 r., s. 7, oraz z dn. 22 VIII i 9 XI 1986 r. (mps), zaświadczenie ZBoWiD, rel. Bąka Adolfa z dn. 9 II 1988 r. (mps); B o g u c k i A., *Materiały historyczne dotyczące członków podziemnej organizacji wojskowej braci Antoniego i Bronisława Kęsików działających w Chełmży w czasie drugiej wojny światowej — dokumenty za lata 1938–1950*. Bydgoszcz 1988, (mps w zbiorach autora); *Dzieje Chełmży pod red. Wojciechowskiego M.*, Chełmża 1994, s. 213, 216, 220.

Słow. biograf. Nowop. pomorskiej
1939-1945, Toruń 1997, 2.3

Andrzej Bogucki

III/5. Opr. Boguckiego Andrzeja:

"Materiały historyczne dotyczące
ostatków podziemnej organizacji
wojskowej braci Antoniego i Bronisława
Wesików działających w Chełmży
w czasie drugiej wojny światowej,
dokumenty ze lata 1938-1950,
Bydgoszcz 1988 k. 25 s. 1-25

1

M A T E R I A Ł Y H I S T O R Y C Z N E
 D O T Y C Z A C E C Z Ł O N K Ó W P O D Z I E M N E J O R G A N I Z A C J I W O J S K O W E J
 B R A C I A N T O N I E G O I B R O N I S Ł A W A K Ę S I K Ó W
 D Z I A Ł A J Ą C Y C H W C H E Ł M Ź Y W C Z A S I E D R U G I E J W O J N Y Ś W I A T O W E J

D O K U M E N T Y Z A L A T A

1938

1950

1939

1945

Bydgoszcz 1988

17 291, 292

Kesik
 Antoni i Przemysław

Termin obs
 Grynwald

Opracował Andrzej Bogucki

M A T E R I A Ł Y H I S T O R Y C Z N E
D O T Y C Z A Ą C E C Z Ł O N K Ó W P O D Z I E M N E J O R G A N I Z A C J I W O J S K O W E J
B R A C I A N T O N I E G O I B R O N I S Ł A W A K E S I K Ó W
D Z I A Ł A J A C Y C H W C H E Ł Ż Y W C Z A S I E D R U G I E J W O J N Y Ś W I A T O W E J

D O K U M E N T Y Z A P L A T A
1 9 3 8 - 1 9 5 0

B y d g o s z c z 1 9 8 8

Informacje i materiały dotyczą dwóch braci Antoniego Kęsik i Bronisława Kęsik synów Mikołaja i Emilii Kęsik, którzy byli moimi wujami. Mieli oni siostrę Franciszkę Osińską z domu Kęsik, która była matką mojej mamy Bogumiły Boguckiej z domu Osińskiej.

Antoni Kęsik urodził się w 1906 roku w Chełmży. Pracował jako robotnik w Cukrowni Chełmży. Bronisław Kęsik urodzony w 1909 roku w Wałdowie Królewskim parafii Boluminek na Ziemi Chełmińskiej. Pracował w zakładzie prywatnym jako rzemieślnik w zawodzie dekarza, w Chełmży.

Antoni i Bronisław Kęsikowie współpracowali w konspiracyjnej organizacji wojskowej podziemnej wspólnie z Józefem Gierszewskim, późniejszym „majorem Rysiem” komendantem i współtwórcą TOW „Gryf Pomorski”. Zobacz bliżej biografia: Andrzej Gąsiorowski, Józef Gierszewski komendant „Gryfa Pomorskiego”, POLMERANIA nr 8/1985, s. 20-23. Bracia Kęsikowie współpracowali z Józefem Gierszewskim jeszcze przed 1939 rokiem w Chełmży. Doskonale się znali. Z pamiątek rodzinnych pozostało zdjęcie Antoniego Kęsika wraz z grupą nie rozpoznanych osób sprzed 1939 roku przy strzelnicy Bractwa Kurkowego - przy Stadionie - wał - w Chełmży Kuchni /dzielnicy/. Być może jest to zdjęcie organizacji wojskowej lub paramilitarnej sprzed II wojny światowej?

Po wybuchu wojny z której powrócili do Chełmży w 1939 roku działali oni w organizacji podziemnej wojskowej. Zbierali się z innymi patriotami na cmentarzu niemieckim w Chełmży. Według informacji rodzinnych, oraz dwóch relacji z 22 sierpnia 1986 roku i 9 listopada 1986 roku złożonych Andrzejowi Boguckiemu w Chełmży przez Alfonsa Majewskiego wynika że była to Tajna Organizacja Wojskowa „Grunwald”. W posiadaniu autora tego opracowania jest jeszcze relacja pisemna Alfonsa Majewskiego z dnia 10 października 1968 roku, która jest także w posiadaniu Związku Bojowników o Wolność i Demokrację w Chełmży i Toruniu.

Relacja ALFONSA MAJEWSKIEGO

urodzonego 23 kwietnia 1906 roku w Chełmży, zamieszkałego przy ulicy 19 Października 47/4, spisana 22 sierpnia i 9 listopada 1986 roku. Emerytowany pracownik Cukrowni Chełmża.

Antoni i Bronisław Kęsikowie byli bliskimi przyjaciółmi Alfonsa Majewskiego. Zнали doskonale nauczyciela i kierownika Szkoły Powszechnej Nr 2 w Chełmży ~~Antonia~~ Józefa Gierszewskiego, znali też Bolesława Kurowskiego i Jana Flizikowskiego z którymi współpracowali. Do organizacji należeli jeszcze między innymi Antoni Sobieralski, Mackiewicz, Leon Kaniecki, Adolf Bąk, porucznik Orzechowski, porucznik Kusz, plutonowy Olszewski zawodowy żołnierz sprzed 1939,

między innymi Antoni i Bronisław Kęsikowie ~~brak~~, Alfons Majewski brali udział w kampanii wrześniowej 1939 roku. Po powrocie do Chełmży jesienią 1939 roku zaczęli służyć w organizacji podziemnej. Do tej organizacji należało około 200 mieszkańców Chełmży i okolic. Zbierali się oni grupami najczęściej w kostnicy na cmentarzu niemieckim w Chełmży, obok Szkoły Nr 2. Na zebraniach konspiracyjnych w ścisłym gronie przebywał Józef Gierszewski. Z nimi m.in. kontaktował się kapitan Czesław Majewski /obcy do Alfonsa Majewskiego, zbieżność nazwisk/. Kapitan Czesław Majewski ps. major Wincenty Ochota¹¹ ~~brak~~ przyjeżdżał do Chełmży z Torunia motorem. Był on jednym z dowódców Tajnej Organizacji Wojskowej „Grunwald”.

Antoni i Bronisław Kęsikowie wspólnie z Alfonsem Majewskim i innymi żołnierzami z oddziału Wincentego Ochoty dokonywali zamachów m.in. na szwagra lub brata Alvenslebenów z Ostromecka szefa gestapo w Sławkowie i Głuchowie. Przebrani w niemieckie mundury, wyposażeni w broń /nagan/ dostarczoną przez Ochotę. Antoni Kęsik był szefem sekcji w organizacji. W jego sekcji był też jego brat Bronisław Kęsik. W czasie tej akcji Antoni Kęsik prowadził pertraktacje z Alvenslebenem. Były niektóre akcje udane ale też wiele się nie powiodło.

Prawdopodobne jest, ^{ie} organizacja zaczęła być scalana w 1940 roku

5
z Tajną Organizacją Wojskową „Gryf Kaszubski” późniejszy TOW „Gryf Pomorski”, którego komendantem był Józef Gierszewski a prezesem ksiądz podpułkownik Józef Wrycza. Zobacz bliżej Andrzej Bogucki, Ks. Józef Wrycza 25. rocznica śmierci, Tygodnik Powszechny z dn. 2.11.1986. nr 44/1949/. Z Gdańska przyjeżdżał do Chełmży łącznik z Gryfa w październiku 1940 roku. Członkowie chełmżyńskiej organizacji zostali wtedy właśnie może włączeni do Gryfa ?

Masowe aresztowania nastąpiły w Chełmży w nocy 26 maja 1941 roku w cukrowni chełmżyńskiej i domach prywatnych. Beszczyński miał listę ze spisem członków organizacji. Gdy Niemcy Go aresztowali dostał on szoku. Listę wydała Niemcom jego żona. Jeszcze aresztowany został Stawski, który zginął. Wszystkich aresztowanych przewieziono do cukrowni. Potem przewieziono nas wszystkich na wały do Torunia, gdzie przebywaliśmy ok. tygodnia. Następnie przewieziono nas na gestapo do Bydgoszczy Gros Bergstr 8. Więzieni byliśmy na ul. Poniałowskiego i Wałach Jagiellońskich. Przebywałem ciągle uwięziony m.in. z Antkiem i Bronkiem Kęsikami. Pracowaliśmy przy rozbiórce synagogi żydowskiej. W Bydgoszczy byliśmy uwięzieni przez cały rok. Codziennie nas męczono, otrzymywaliśmy baty. Do jedzenia dostawaliśmy zmarzłe kartofle i brukiew. M.in. żony Kęsików przemycały żywność dla nas więźniów chełmżyńskich w czasie gdy pracowaliśmy w mieście, specjalnie one przyjeżdżały z Chełmży do Bydgoszczy. Wyczekiwały nas.

W maju 1942 roku zostaliśmy przetransportowani z Bydgoszczy do Oświęcimia. Zostaliśmy uwięzieni w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu w bloku XI. Ja /Alfons Majewski/ miałem w obozie numer 37357. Antoniego Kęsika zakatowano na śmierć w Oświęcimiu w sierpniu 1942 roku. W Oświęcimiu zastaliśmy już Stanisława Rutkowskiego, Nowickiego, Siemieckiego, Butkiewicza i wielu innych z Chełmży. Alfonsowi Majewskiemu udało się wydostać wraz z Bronisławem Kęsikiem z Oświęcimia. Niemcy potrzebowali fachowców. Potrzebni byli rzemieślnicy i robotnicy. Na transport załadowano nas ok. 1000 rzemieślników i 1000 robotników. Alfons Majewski - murarz, Bronisław Kęsik dekarz, zostali z transportem

skierowani do Hamburga przez Magdeburg w marcu ? 1943 roku. Transport został po drodze zbombardowany, z 2000 więźniów zostało 700. Myśmy z Bronkiem zostali uratowani. Uciekliśmy i ukryliśmy się w studni przy sygnalizacji kolejowej - dziura ok. 4 metrowa. Przechodzący kolejarze niemieccy wyciągneli nas bosakami. Zabitych ułożono na peronie. Z 70 esesmanów zostało 5. Zgrupowano nas i przewieziono do Hamburga, gdzie przybyło nas 500 więźniów. Pół roku od 15 marca do jesieni 1943 roku przebywaliśmy z Bronkiem w Neugamen w obozie koncentracyjnym. Gdy Hamburg został zbombardowany przez aliantów to komando obozu zatrudniło wielu więźniów wśród nich nas do sprzątnięcia trupów. Pracowaliśmy z Bronkiem i innymi więźniami przy wyciąganiu trupów ze schronów niemieckich. Trupów wydobyto przez wszystkich około 20 000 - 25 000.

Dowiedziałem się od „kapo”, który był nawet nie złym człowiekiem i nie tak bardzo zdemoralizowanym ?!, że powinniśmy uciekać. Niemcy potrzebowali fachowców do fabryki amunicji w Belzenburgen ? 8 km od Hanoweru. Do tamtąd udało mi się wyjechać z Niemcami. Bronisław Kęsik nie wierzył w powodzenie tego wyjazdu i został w Neugamen. Jak drugi transport do Belzenburgen przyjechał to dowiedziałem się, że ci co zostali w Neugamen zostali załadowani na stare barki, które zostały skierowane na morze i zbombardowane. Między utopionymi więźniami zginął Bronisław Kęsik. Ja byłem jeszcze pół roku w Belzenburgen. Potem zostałem przetransportowany jesienią 1944 roku do Flossenburga ?. Była tam podziemna kolej a pod jeziorem jakaś fabryka amunicji, którą rozpracowali i zbombardowali Anglicy. Myślę, że była to jedna z fabryk Messerschmitów. Pewnego razu jeden Niemiec antyhitlerowiec uprowadził nas 150 więźniów na stronę partyzantów francuskich, gdzie zostaliśmy przemundurowani.

Z partyzantki francuskiej dostałem się do armii USA, której zostałem żołnierzem. W mundurze tej armii powróciłem do kraju.

Po wojnie w Chełmży stalinowski Urząd Bezpieczeństwa poszukiwał dokumenty i akta naszej organizacji. Major Wincenty Ochota z Torunia

mieszkał on na ul. Strumykowej/ jego syn jest generałem a córka lekarzem/. Zniszczył on część dokumentacji /tą do której miał dostęp/ przez co nie został uwięziony przez UB.

Ja włączyłem się w nurt pracy społecznej. Zostałem członkiem organizacji Więźniowie Polityczni i Związek Inwalidów a potem po reorganizacji Związku Bojowników o Wolność i Demokrację. Ta organizacja pielęgnuje tradycje i pamięta o tych, którzy zginęli z Chełmży za Polskę ! Zbudowano pomniki i miejsca pamięci narodowej /m.in na tablicy poległych pracowników Cukrowni Chełmży znajduje się wśród wielu Antoni Kęsik/. Odbywają się apele poległych. Władze państwowe potem nas zrehabilitowały po 1956 bo dotychczas uznawano nas za wrogów i klerykałów. Wyróżniono mnie następującymi odznaczeniami :

1. Odznaka Grunwaldzka nr 223478, Warszawa 1.08.1959.
2. Medal Zwycięstwa i Wolności nr D - 61456, W-wa 1959.
3. Krzyż Oświęcimski nr 71 - 86 - 14 KO, 7.05.1986.
4. Medal 40 lecia Polski Ludowej nr 281/225/84 W-wa 22.07.1984.
5. Odznaka Tysiąclecia nr B - 7969 FJM.
6. Medal za Warszawę 1939 - 1945 nr D - 62512, W-wa 28.08.1959.
7. Medal za udział w wojnie obronnej 21.07.1982, nr 354-82-119 W.
8. Brązowy Medal Zasłużonym na Polu Chwały, nr 153-73-62, 3.01.1974.
9. Krzyż Partyzancki nr 131-74-8, 3.04.1974.
10. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski nr 1441-76-31, W-wa 20.10.1976.

W czasach stalinowskich Urząd Bezpieczeństwa prześladował członków naszej organizacji i ich rodziny ,oczywiście niektórych. W tej relacji starałem się przybliżyć bardziej współpracę z Antonim i Bronisławem Kęsikami, chociaż moja współpraca bliższa w organizacji odbywała się jeszcze z wieloma innymi przyjaciółmi walki o Polskę. Wiele moich relacji i innych członków naszej organizacji posiada w swoich dokumentach ZBoWiD w Chełmży i Toruniu. Jest opracowanych wiele kronik, które także posiada od naszego ZBoWiDu z Chełmży Biblioteka Główna Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

Obaj moi wujowie bracia mojej babci /miała jeszcze brata Pawła i siostrę/ Franciszki Osińskiej z domu Kęsik zginęli za Ojczyznę za Polskę jako synowie ziemi pomorskiej. Czy ich śmierć uszanowali komuniści w czasach stalinowskich, którzy przybyli na Pomorze do Chełmży. Napewno nie !!!

Zachowały się dokumenty rodzinne, pamiątki z których wykonałem kopie kserograficzne. Akt zgonu Antoniego Kęsika z Oświęcimia, gdzie z niemiecką dokładnością podano, że zmarł 13.08.1942 roku o godzinie 10⁰⁰ minut 40 !!! Siedem kart pocztowych pisanych ołówkiem własnoręcznie przez Antoniego Kęsika z gestapo w Bydgoszczy do żony Heleny. Nietety w wypadku Bronisława Kęsika nie byli już Niemcy tacy pedantyczni. Zaświadczenia o śmierci nie wystawili !!! Przedstawiam też dokumenty przyznania wdowiej renty dla żony i dzieci Antoniego Kęsika. Nietety podczas weryfikacji w czasach stalinowskich odebrano Helenie Kęsik i jej dzieciom rentę po Antonim Kęsiku, jedyne źródło utrzymania motywując tym, że organizacja w której walczył i potem zginął robotnik Antoni Kęsik nie była demokratyczna ??? !!! Była to decyzja Rady Państwa z 30 czerwca 1950 roku Nr Org.IV 6694.

W 1987 roku na mój wniosek przyznano córce Antoniego Kęsika Irenie pośmiertny Krzyż Oświęcimski uchwałą Rady Państwa nr 0-3 z dnia 11 lutego 1987 roku. Medal doręczono.

W załączeniu przesyłam zdjęcia, które się zachowały po Antonim Kęsiku. Są to reprodukcje z jedynej bardzo zniszczonej zdjęć. Po Bronisławie Kęsiku nie zachowały się żadne zdjęcia. Podczas wielu rewizji podczas wojny i po wojnie zdjęcia zostały zniszczone przez rodzinę.

Andrzej Bogucki
26.11.1988

Porucznik Józef Gierszewski, Major Rys" komendant
Tajnej Organizacji Wódzkiej, GRYF "POMORSKI" przyjaciel
Antoniego i Bronisława Kęsików. Był nauczyciel i kierownik
Szkoły Powszechnej Nr 2 w Chełmży.

Antoni Kęsik 1906 - 1942

Zdjęcie sprzed 1939 roku - Chełmża strzelnica Bractwa Kurkowego przy Stadionie - wał - w dzielnicy Kuchnia. Członkowie organizacji wojskowej lub paramilitarnej, nie stwierdzono jakiej? Na zdjęciu Antoni Kęsik czwarty z lewej i grupą osób nie rozpoznanych.

Antoni Kęsik więzień gestapo w Bydgoszczy 1941 - 1942

Antoni Kęsik więzień obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu 1942

Tablica pamiątkowa poległych pracowników Chełmży w 1939-1945, która znajduje się na terenie Cukrowni Chełmża. Na spisie widnieje nazwisko Antoni Kęsik. Bronisław Kęsik nie był pracownikiem cukrowni tylko rzemieślnikiem dekarzem.

Zdjęcia tablicy, krzyża i pomnika na zewnątrz cukrowni wykonano w 1987 roku.

35/50

37

13
G 1

Sterbeurkunde

(Standesamt Auschwitz _____ Nr. 20628/1942)

Der Arbeiter Anton Hensik _____

_____ katholisch _____

wohnhaft Yulmsee Liedeistrasse Nr. 15, Kreis Thorn _____

ist am 13. August 1942 _____ um 10 _____ Uhr 40 _____ Minuten

in Auschwitz, Hasenemstrasse _____ verstorben.

Der Verstorbene war geboren am 3. Juli 1906 _____

in Yulmsee _____

(Standesamt _____ Nr. _____)

Vater: Nikolaus Hensik, zuletzt wohnhaft in _____
Yulmsee _____

Mutter: Emilie Hensik geborene Rose, zuletzt _____
wohnhaft in Yulmsee _____

Der Verstorbene war ~~nicht~~ verheiratet mit Helena Hensik
geborene Gburczykowska _____

Auschwitz, den 14. September 1942

Der Standesbeamte
In Vertretung

[Handwritten Signature]

gebührenfrei

Adressat: Dr. Reusch
Bromberg

Postkarte
1932
Bromberg

Ich bin mit Ihnen
auf der Reise nach
Wien und habe mich
mit Ihnen verbunden
und Sie werden mich
wiedersehen
Ich bin Ihnen
für die Einladung
zu den Festen
vielen Dank
und hoffe Sie
werden mich
wiedersehen
Mit besten Grüßen
Ihre
H. Reusch

Adressat: Dr. Reusch
Bromberg
Postkarte
1932
Bromberg
Ich bin mit Ihnen
auf der Reise nach
Wien und habe mich
mit Ihnen verbunden
und Sie werden mich
wiedersehen
Ich bin Ihnen
für die Einladung
zu den Festen
vielen Dank
und hoffe Sie
werden mich
wiedersehen
Mit besten Grüßen
Ihre
H. Reusch

Postkarte

Dr. Reusch
Helle Heusche

Hilfswort

Singblätter 1932

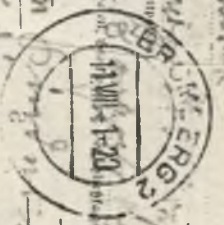
Postkarte
und Hausnummer
anzugeben!

Dr. Reusch
Helle Heusche

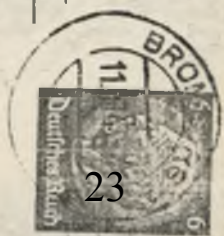
Hilfswort

Postkarte

Dr. Reusch
Helle Heusche
Hilfswort
Singblätter 1932

Postkarte

Dr. Reusch
Helle Heusche
Hilfswort
Singblätter 1932

Postkarte

Dr. Reusch
Helle Heusche
Hilfswort
Singblätter 1932

Ich habe den Inhalt des Buches
 gelesen und finde es sehr
 interessant. Die Darstellung
 der Geschichte ist sehr
 klar und verständlich.
 Ich habe viele neue
 Erkenntnisse gewonnen.
 Die Sprache ist sehr
 gut gewählt. Ich habe
 viel Spaß bei der
 Lektüre. Die Illustrationen
 sind ebenfalls sehr
 gelungen. Ich würde
 das Buch gerne weiter
 empfehlen.

Bromberg, den 2. 9. 1941

Ich habe den Inhalt des Buches
 gelesen und finde es sehr
 interessant. Die Darstellung
 der Geschichte ist sehr
 klar und verständlich.
 Ich habe viele neue
 Erkenntnisse gewonnen.
 Die Sprache ist sehr
 gut gewählt. Ich habe
 viel Spaß bei der
 Lektüre. Die Illustrationen
 sind ebenfalls sehr
 gelungen. Ich würde
 das Buch gerne weiter
 empfehlen.

Ich habe den Inhalt des Buches
 gelesen und finde es sehr
 interessant. Die Darstellung
 der Geschichte ist sehr
 klar und verständlich.
 Ich habe viele neue
 Erkenntnisse gewonnen.
 Die Sprache ist sehr
 gut gewählt. Ich habe
 viel Spaß bei der
 Lektüre. Die Illustrationen
 sind ebenfalls sehr
 gelungen. Ich würde
 das Buch gerne weiter
 empfehlen.

Ich habe den Inhalt des Buches
 gelesen und finde es sehr
 interessant. Die Darstellung
 der Geschichte ist sehr
 klar und verständlich.
 Ich habe viele neue
 Erkenntnisse gewonnen.
 Die Sprache ist sehr
 gut gewählt. Ich habe
 viel Spaß bei der
 Lektüre. Die Illustrationen
 sind ebenfalls sehr
 gelungen. Ich würde
 das Buch gerne weiter
 empfehlen.

18
 19
 20
 21
 22
 23
 24

Bromberg 4. 11 1948

Sehr geehrte Frau Helene
 Herrmann, ich habe heute
 Ihre Postkarte erhalten und
 danke Ihnen herzlich dafür.
 Ich hoffe, Sie sind gut
 und gesund. Ich werde
 Ihnen bald wieder schreiben.
 In der Zwischenzeit sende
 Ihnen diese Postkarte als
 Erinnerung. Ich werde
 Ihre Briefe lesen und
 Ihnen antworten, sobald
 ich Zeit finde. Ich hoffe,
 Sie werden mir das
 verstehen. Ich bin
 immer Ihre ergebene
 Dienerin, Frau Helene
 Herrmann.

um nach manchen minnen ...
 ...
 ...

An Frau Helene
 Herrmann

Bromberg

Bromberg

Erweiterter Brief

Postamt, Oblast Bromberg, S. 12, P. 12

Postkarte

Postkarte an Frau Helene Herrmann

Postkarte an Frau Helene Herrmann

Postkarte an Frau Helene Herrmann

Postkarte an Frau Helene Herrmann

Postkarte
 Weihnachten = und
 Neujahrspost!
 frühzeitig einliefern!

An Frau H. Herrmann

Bromberg

Erweiterter Brief

Postkarte

Bromberg

Postamt, Oblast Bromberg, S. 12, P. 12

Postkarte

Abender: *A. Reussitz*
Bromberg
 Wobort, auch Zustell- oder Leihort
 Straße, Hausnummer, Gebäudefl., Stockwerk oder Postfach

Postkarte

6 6
 DEUTSCHES REICH

*Mein Kopf hat sich
 mit dem Winter
 so sehr verengt
 dass ich mich
 nicht mehr in
 den Winter
 hinein bringen
 kann. Ich
 bin ein
 Winterhase
 und ich
 bin ein
 Winterhase
 und ich
 bin ein
 Winterhase*

*Der Frau
 H. Reussitz
 Badsee
 Zingelstraße 15
 Kr. Thorn*

izka Komisja
 przy
 zkiej Radzie
 w Bydgoszczy
 220/46

Komisja
 Bydgoszczy z
 będzie się r
 ie Narodowej
 opatrzenia n
 z.180) o zas
 chu ad m
 loki spod na
 6w i sierot
 z.U.R.P.Nr 5
 zpoznania sp

Bydgoszcz 28. XII. 1941

Liebe Frau!

*Spide mir ein Paket von
 10 Pfund Stärke im Pott bis 6. I. 42
 Mit Gruss!
 Anton Reussitz*

*Ich habe mir ein
 Paket von
 10 Pfund Stärke im Pott
 bis 6. I. 42
 Mit Gruss!
 Anton Reussitz*

37

Wojewódzka Komisja Kwalifikacyjna
przy
Wojewódzkiej Radzie Narodowej
w Bydgoszczy

Bydgoszcz, dnia 3.6.47r.

220/46

Do

Obyw. Kosik Heleny

w Opatoku

ul. Kościuszki 15

pow. Toruń

Komisja Kwalifikacyjna przy Wojewódzkiej Radzie Narodowej w Bydgoszczy zawiadania, że dnia 19.6.47r. o godz. 10.00 odbędzie się rozprawa Komisji Kwalifikacyjnej przy Wojewódzkiej Radzie Narodowej w Bydgoszczy przy ul. Dzierżewej 63 w sprawie zaopatrzenia na mocy ustawy z dnia 23 lipca 1945r. (Dz.U.R.P.Nr 30, poz.180) o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego lub partyzanckiego poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego wzgl. o zasiłkach i pomocy dla wdów i sierot po ofiarach wrogu demokratycznego ustroju Polski (Dz.U.R.P.Nr 51, poz.294). Nie przybycie na posiedzenie nie wstrzymuje rozpoznania sprawy przez Komisję Kwalifikacyjną.

Przewodniczący:

Pikies

(Mgr Pikies)

Handwritten note on the left margin, partially illegible.

Komisja Kwalifikacyjna
 przy
 Powiatowej Radzie Narodowej
 w Toruniu
 .W-IV-21-43/46.

Bardzo pilne!

Toruń, dnia 8 maja 1948 r. 19

Do
 Obywatelki Kęsik Heleny

w Chełmży

ul. Kościuszki Nr. 15.

W związku podaniem z dnia 27.3.1946r. w sprawie przyznania renty wdowiej i sieroczej po mężu ś.p. Antonim Kęsiku w myśl ustawy z dnia 23 lipca 1945r./Dz.U.R.P.Nr.30.poz.180./o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego lub partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego, proszę Obywatelkę o dodatkowe dostarczenie w terminie najpóźniej do dnia 20-go maja b.r. brakującego odpisu dekretu/orzeczenia/z Ubezpieczalni Społecznej w Poznaniu, stwierdzającego wysokość pobieranej renty dla siebie i sierot, co zostało stwierdzone w wydanym zaświadczeniu przez Zarząd Miejski w Chełmży-Znak akt V-4.6-R/47.z dnia 28.4.1947r.

W razie niemożności dostarczenia brakującego odpisu dekretu/orzeczenia/w terminie wyżej podanym, który to dokument do załatwienia sprawy o zasiłek jest konieczny i nie nadesłania w powyższej sprawie odpowiedzi, dalsze postępowanie przed Komisją Kwalifikacyjną zostanie zawieszona.

Przewodniczący
 Komisji Kwalifikacyjnej

Maksymilian Rozwadowski
 / Maksymilian Rozwadowski /

Toruń, dnia 2 kwietnia 1947

Komisja Kwalifikacyjna
 Powiatowej Radzie Narodowej
 w Toruniu

W-IV-21-43/46

Do
 Ob. Kęsik Heleny
 Kuchnia
 ul. Kościuski 15

W związku z podaniem z dnia 27.3.1946 r. w sprawie przyznania renty wdowiej / w myśl ustawy z dnia 23 lipca 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego / proszę o jaknajszybsze dostarczenie

- inzycecha moralności
- zainadlerenia o stanie najjelewszym

Przewodniczący

Stanisław Konat
 / Stanisław Konat /

Komisja Kwalifikacyjna
przy
Wojewódzkiej Radzie Narodowej
w Bydgoszczy
z. 220/46

18.X.48röku
Bydgoszcz, dnia
Do
Obyw. Kesik Heleny
w Chełmży
ul. (gm.) (pta) Kosciuszki 15
powiat

Komisja Kwalifikacyjna przy Wojewódzkiej Radzie Narodowej w Bydgoszczy w składzie:
Przewodniczący Pikies Paweł
Członkowie Milewski Antoni
Wrochno Zbigniew

rozpatrując podanie Obyw. wniesione dnia 4 kwietnia 1946 podstawie art. 8 pkt. 1 ustawy z dnia 23 lipca 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego (Dz.U.Nr.30 poz.180)

o r z e k a

na wniosek komisji kwalifikacyjnej przy powiatowej (miejskiej) radzie narodowej w Tosuniu z dnia 16 lipca 1948 przyznać od dnia 1 kwietnia 1946, począwszy zasiłek.

I. dla ^{ur. 1.3.1908} Obyw. w wysokości60.....% uposażenia urzędnika państwowego w X grupie

II. dla niżej wymienionych dzieci:

1. córki Ireny ur. 14.3. 1931
2. ... syna Józefa ur. 1.4.1936
3. ..do ukończenia 18 roku życia, a na wypadek uczęszczania do szkół średnich, wyższych lub zawodowych to na czas trwania studiów najdalej jednak do 25 roku życia
4. ur.
5. ur.
6. ur.

w wysokości po 40% uposażenia urzędnika w X grupie

Zasiłek wynosi łącznie ¹⁴⁰.....% zgodnie z art.4 powołanej ustawy

U z a s a d n i e

Z akt sprawy str.5,7,16 i 17 wynika, że sp. Kesik Antoni mąż obywatelki był członkiem organizacji podziemnej w czasie okupacji hitlerowskiej, co było przyczyną jego aresztowania i śmierci w obozie koncentracyjnym (str. 21akt)

34

21

~~Prawo do ubierania zasług zawieszają się na podstawie art. 5~~
~~tej ustawy, ponieważ Obyw. posiada środki zapewniające jej~~
~~egzystencje~~

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 23.7.45.r. osoby pozostające korzystają również z następującej pomocy.

- 1) Zaopatrzenie żywnościowe w/g norm przewidzianych dla członków rodzin urzędników państwowych.
- 2) prawo do pierwszeństwa przy równych kwalifikacjach w przyjmowaniu do pracy, w otrzymaniu koncesji, przydziałów mieszkaniowych, stypendiów w przyjmowaniu do zakładów naukowych burs i zakładów leczniczych.
- 3) Bezpłatna pomoc lekarska na koszt Państwa w ubezpieczalniach społecznych i samorządowych zakładach leczniczych.
- 4) Przy osiedlaniu na ziemiach zachodnich korzystają z wszelkich ulg i udogodzeń, jakie służą rodzinom żołnierzy Wojska Polskiego.

Od tego orzeczenia służy Obyw. odwołanie przez Wojewódzką Komisję Kwalifikacyjną do Głównej Komisji Kwalifikacyjnej przy Radzie Państwa w terminie 14 dniowym od dnia następnego od daty otrzymania decyzji, zgodnie z art. 28 rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 22.3.1928.r. o postępowaniu administracyjnym.

Członkowie:

(-) Milewski Antoni

.....
..... Wrochac Bogusław

Za zgodnością:

(Mgr Pikies)

Przewodniczący

Przewodniczący

(-) / Mgr Pikies /

3+

22

DOWÓD UPRAWNIENIA

NR 41.

Na podstawie art. 2 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego (Dz. U. R. P. Nr 30 poz. 180).

KOMISJA KWALIFIKACYJNA PRZY POWIĄTOWEJ RADZIE NARODOWEJ
W TORUNIU stwierdza, że:

nazwisko Hešik imię Helena
urodzony(a) dnia 1 marca roku 1908 w Papowie biskup.
zamieszkały (a) w Chetmin, z zawodu
poczynając od dnia 1 kwieć. 1946 do ma prawo do
a) pobierania zasiłku w wysokości 140 0/0 uposażenia urzędnika państwowego X. grupy uposażenia oraz
b) pomocy przewidzianej w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 30 poz. 180)

~~Prawo do pobierania zasiłków ulga zawieszona z uwagi na stan majątkowy uprawnionego *~~

Toruń, dnia 28 lutego 1949 r.

Przewodniczący: M. Rozwadun

Członkowie: 1. H. Stankiewicz

2. J. W. W.

w Bydgoszczy

Nr 82/50/220/46

ORZECZENIE WERYFIKACYJNE

Komisja Kwalifikacyjna przy Wojewódzkiej Radzie Narodowej w Bydgoszczy
w składzie: Przewodniczący ob. Śnigiełski Marian
Członkowie ob. ob. Bosiakowa Romana, Rumianek Jerzy, Markun Gustaw, Zimny Marian
23. marca 1950 r.
na posiedzeniu w dniu po zapoznaniu się z wnioskami Komisji
Kwalifikacyjnej przy Powiatowej (Miastnej) Radzie Narodowej w Toruniu
postanowiła:

1. utrzymać w mocy orzeczenie Komisji Kwalifikacyjnej przy Wojewódzkiej Radzie Narodowej w z dn. Nr
przyznające zasiłek i pomoc
2. zawiesić prawo do zasiłku na czas posiadania środków do egzystencji na podstawie art. 5 p. 1 ustawy z dn. 23. VII. 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego (D. U. R. P. Nr 30 poz. 180 z 1945 r.) ob. Kosińska Halenia i dzieciom po zmarłym mężu Antonim - z dniem 1. IV. 1950 r.
3. na podstawie art. 2, 4 i 5 ustawy z dn. 30. XII. 1949 r. o zmianie ustawy z dn. 23. VII. 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego (D. U. R. P. Nr 65 poz. 528 z 1949 r.) pozbawić
prawa do zasiłku i pomocy przyznanego orzeczeniem Komisji Kwalifikacyjnej przy Wojewódzkiej Radzie Narodowej w
z dn. Nr

Uzasadnienie

Od niniejszego orzeczenia służy odwołanie do Głównej Komisji Kwalifikacyjnej przy Radzie Państwa, w przeciągu 14 dni, licząc od dnia doręczenia orzeczenia.

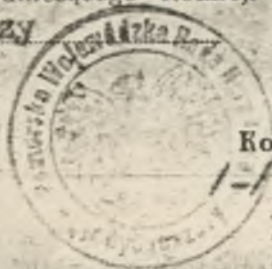
Odwołanie wnosić należy na ręce Przewodniczącego Komisji Kwalifikacyjnej przy Wojewódzkiej Radzie Narodowej w Bydgoszczy

Członkowie
Komisji Kwalifikacyjnej

/-/ Bosiakowa Romana /-/ Rumianek Jerzy
/ - / Markun Gustaw / - / Zimny Marian

Przewodniczący
Komisji Kwalifikacyjnej

/-/ Śnigiełski Marian

GŁÓWNA
KOMISJA KWALIFIKACYJNA
PRZY
RADZIE PAŃSTWA
Nr. Org. IV 6694

Warszawa, dnia 30 czerwca 1950

Ob. Kęsik Helena

Chełmża
ul. Kościuszki 15
pow. Toruń

34
Prezydium
Miejskiej Rady Narodowej
w Chełmży
wzięto do 7.9. 1950
Ref. _____
L. dz. _____

Na odwołanie Ob. ywatelki z dnia 9.V.50 r.

przeciwko orzeczeniu Komisji Kwalifikacyjnej przy Wojewódzkiej (Miejskiej) Radzie Narodowej w Bydgoszczy z dnia 23.III.50r.

Główna Komisja Kwalifikacyjna przy Radzie Państwa działająca na mocy art. 8 ustawy z dnia 23.VII.1945 r. (Dz. U. R. P. Nr. 30 poz. 180) znowelizowanej ustawy z dnia 30.XII. 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 528), w dniu 30.V.50 r. postanowiła.

Na podstawie art. 101 punkt b rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 22.III.1928 r. o postępowaniu administracyjnym /D.U.R.P. Nr. 36 poz. 341/, zmienionego rozporządzeniem Prezydenta R.P. z dnia 28.XII. 1934r. /D.U.R.P. Nr. 110 poz. 975/, uchylić orzeczenie Komisji Kwalifikacyjnej przy Wojewódzkiej Radzie Narodowej w Bydgoszczy z dnia 18.X.48r. i z dnia 23.III.50 r. jako wydane bez podstawy prawnej.

Oddalić roszczenie Obywatelki i pozbawić zasłku i pomocy żonę zmarłego Kęsik Antoniego - Kęsik Helenę oraz dzieci zmarłego: córkę Kęsik Irenę ur. 14.III.1931 r. syna Kęsik Józefa ur. 1.IV.1936 r. ponieważ z akt sprawy nie wynika, że zmarły należał do demokratycznej organizacji podziemnej w rozumieniu art. 1 ustawy.

Decyzja powyższa jest ostateczna w administracyjnym toku instancji.

Z polecenia Przewodniczącego
Główniej Komisji Kwalifikacyjnej
przy Radzie Państwa

J. Pawlak
p.o./J. Pawlak/
Kierownik Referatu

Chelmska 1988.02.09.

44
25

Obywatel
Andrzej Borucki
ul.24 stycznia 12/2
85-081 Bydgoszcz

Zarząd Koła Miejsko-Gminnego Związku Bojowników
o Wolność i Demokrację w Chelmskiej - stwierdza, że bracia Antoni i Broni-
sław Kęsikowie w Okresie okupacji hitlerowskiej zamieszkiwali w Chelmskiej
obecnie ulica Kościuszki / Ziegelstrasse 8

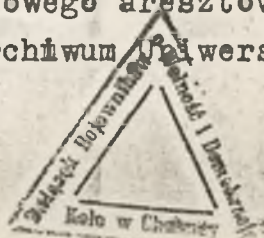
Wymienieni zostali aresztowani w kwietniu 1941 roku
przez " Gestapo " - w czasie masowych aresztowań robotników Cukrowni
chelmskiej za przynależność do Tajnej Organizacji Wojskowej "Grun-
wald ".

Aresztowanych od bardzo wczesnych godzin porannych
zweźono do budynku policji niemieckiej - obecnie Szpital Dziecięcy
przy ulicy M.Nowotki.

Tam stawiane ich twarzą do ściany z rękoma podniesionymi
do góry. Niektórzy mdleli, te polewano ich wodą i bity. Gestapowcy,
którzy pilnowali w pomieszczeniach aresztowanych trzymali pistolety
w rękach - gotowe do strzału w każdej chwili. Tak informował mnie woź-
ny Murawski, który palił w tym czasie w piecach kafelowych w tych pomie-
szczeniach i nie tylko. Widziałem osobiście jak w godzinach popołudnio-
wych wyprowadzano aresztowanych i ładowano ich na samochody wojskowe
ciężarowe okryte brezentami, a policjanci - gestapowcy stali na ulicy
z bronią maszynową - gotową do otwarcia ognia w razie próby ucieczki.
Samochody odjechały w kierunku Torunia pod eskortą gestapowców na motocy-
klach. Następnie do bydgoszczy, gdzie byli torturowani przez okres roku.
Następnie odwieziono ich do różnych obozów koncentracyjnych.

Powrócili tylko nieliczni Majewski Alfons obecnie je-
szcze żyjący, Pantlinowski Feliks. Wszyscy aresztowani byli na podstawie
imiennej listy - zaprzynależność do TOW. "Grunwald ".

Organizacja ZBoWiD posiada kronikę w której są zapisa-
ni wszyscy członkowie masowego aresztowania w 1941 roku. Jeden odpis
kroniki znajduje się w Archiwum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w To-
rzym.

Przewodniczący Zarządu Koła
Adolf Bak
Adolf Bak

T: K-291/900 Pom.

Toruni

Mesik Antoni

W. Marty informacyjne
K. 3 -

+ K Resik + Anton
i^r Bogomiraw

Gomwald
Gryf

Chetwia
Tormi 1

raport pracownicy z Givoburkupa w TOW, Gryf
arendowani maj 1941r

ponide dokument^{z 1950r} porbowajacy zoms Antoniego reuty,
do Gryf do, ni demokratyome organizacja podruum

Anton Resik by miewany na tablicy pamietblawy
w Cukrowni Chetwice

246 list P Bogomiraw, Druum podawony Klubu 9/87

a

Grunwald
Tomáš 2

KĚSİK Antoni

Urodz. 3 VII 1906 r. v Chečiměj. Práonek
Org. "Grunwald" i JAV, "Svět Zemědělců" Obč.
Tomáš Přesedavely 26. V 1941 v Chečiměj.
BVIII 1942 r. vylučován na sever v obce
Kotice v Osirgimau.

26. Stánek Svět. Děsp. Polu. t. 3, s 83
Fundace Hechtman Polu. HK
Tomáš, 1997 r

h. Ben / 2002

Lexikon Antoni

Chęćmia - Tomini
„Grunwald”

Podległ tominijskiemu stowarzyszeniu
„Grunwald” (mieszkańcy Chęćmii) - grupa
Czesława Kujewskiego - plec. w sekcji
zbrojeniowej w Tomini; z bratem
Dionizyem uczestniczył w akcjach
org. przez Kujewskiego.

zob. pr. mgr. S. Besszynski, Poznańskie
org. kasp. w m. Tomini w latach
1940-1941

1939-45, s. 38 (bibl. Funal.)

Wł. XII 104

GENERALNA
FUNDACJA
ELŻBIETY ZAWACKIEJ

M-292,291

Grupa.
Toruń

Kęsik ~~Antoni~~ Bronisław

Wydawnictwo Literackie
ul. Krakowska 113
31-114 Kraków
tel. 012 251 52 00
www.wydawnictwoliterackie.pl

Wesnik Antoni